



si dovoluje Vás pozvat na seminář

## **Práva neprovdané matky a dítěte narozeného mimo manželství**

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí  
Akreditace Ministerstva vnitra České republiky**

**Datum a místo konání:** 28. července 2020, 9:00 – 15:00  
školicí prostory Kolumbus PM, s. r. o.  
Trnitá 3, Brno  
zastávka MHD Autobusové nádraží, Nové sady, Úzká

**Lektor:** JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

asistent soudce Ústavního soudu a lektor na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se čtrnáctiletou praxí v oblasti vzdělávání úředníků, autor řady odborných českých a zahraničních publikací, autor učebnice rodinného práva a komentářů k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, exekučnímu řádu a zákonu o zvláštních řízeních soudních, člen Světové organizace pro rodinné právo

**Rovnoprávnosti dětí narozených do manželství a mimo něj** bylo dosaženo již díky obecnému zákoníku občanskému z roku 1811, který na československém území platil až do roku 1950. Společenská praxe je však neustále vystavována nepříznivému stavu **neprovdaných matek, které se potýkají zejména s materiálními nedostatky při péči o své děti a jsou často bezradné v postupu proti otcům.** Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s procesním právem, zejména zákony č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, nabízejí těmto matkám a jejich dětem řešení, v podobě velmi efektivních možností vlastní obrany. **Jde-li o nezletilé děti, lze dokonce konstatovat, že jejich jménem může obranu vykonávat nejen jejich matka, ale rovněž orgán sociálně-právní ochrany dětí** z titulu opatrovnictví nebo poručenství. Právní úprava však, jde-li o poskytnutí obrany, předpokládá určení otcovství může, vůči němuž lze níže zmíněné nároky uplatňovat. Opomenout rovněž nelze **děti s nezjištěnou matkou**, např. kvůli anonymnímu (např. baby-boxy) nebo utajenému porodu.

První část nabízeného kurzu se zaměří na **prostředky neprovdaných matek a jejich dětí určit otcovství může**, vůči němuž následně budou moci být uplatňovány nároky. Půjde jak o možné určení otcovství podle tzv. druhé domněnky, tak zejména o určení otcovství podle třetí

domněnky, tedy soudním rozhodnutím, kdy bude rozebrán zejména judikaturní přístup, jde-li o zjednodušení soudního řízení ve vztahu k **provádění genetických testů**. V této souvislosti bude rovněž podrobně rozvedena **pozice OSPOD jako zástupce dítěte v řízení zahájeném na návrh matky, tak zejména jako zástupce dítěte, jehož jménem je návrh na určení otcovství podáván**. Exkurz se rovněž dotkne dětí, jež se vlastním jménem, byť v zastoupení, domáhají **určení mateřství**.

Druhá, širší část nabízeného kurzu, se bude věnovat jednak **právu těhotné ženy žádat po pravděpodobném otci, tak neprovdané matky žádat po zapsaném otci svého dítěte, příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem a příspěvek na výživu**. Řešeny budou zejména problémy **zpětného vymáhání**, tj. do minulosti, a určení správné výše v podané žalobě. Exkurz se proto bude týkat rovněž procesního práva, zejména teorii důkazních břemen. **Jde-li o dítě, bude kurz zaměřen zejména na výživné a určení jeho výše, ale rovněž na efektivní realizaci práva dítěte zakotveného v § 888 občanského zákoníku stýkat se se svým rodičem**.

Cílem kurzu je vymezit **popsat legální nástroje určení rodičovství v České republice** s následným rozbořem oprávnění matky vůči otci svého dítěte, a nástroje obrany dítěte, zejména jde-li o uložení vyživovací povinnosti a realizaci práva na styk. Vzhledem k praktickému zaměření bude **důraz kladen zejména na práva a povinnosti OSPOD**, který kromě poradenství dotčeným osobám může jménem dítěte podávat příslušné návrhy a dítě zastupovat, či se alespoň vyjadřovat k zamýšleným opatřením soudu. Posláním kurzu je zejména **posílení dovednostních kompetencí cílové skupiny**, zejména při spolupráci s mládeží, rodiči a následně v zastupování dítěte v soudním řízení.

Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail  **david@kolumbuspm.cz**.

### **Obsah kurzu:**

- Základní principy sociálně-právní ochrany dětí
- Právní úprava
  - Ústavní pořádek, zejména Listina základních práv a svobod
  - Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
  - Zákon č. 292/2012 Sb., o zvláštních řízeních soudních
  - Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- Určování rodičovství
  - Určení mateřství
    - Domnělá matka
    - Domnělý otec
    - Podání návrhu dítětem v zastoupení OSPOD
  - Určení otcovství

- Druhá domněnka otcovství
  - Určení otcovství soudem
  - Návrh na určení otcovství podaný dítětem v zastoupení OSPOD
  - Zastoupení dítěte OSPOD
- Práva neprovdané matky
  - Žaloba těhotné ženy vůči pravděpodobnému otci
  - Žaloba matky vůči zapsanému otci
    - Výživné neprovdané matky
    - Příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem
    - Důkazní břemeno
  - Role OSPOD
- Práva dítěte
  - Výživné nezletilého dítěte
  - Právo dítěte na styk
  - Role OSPOD
- Rozbor judikatury
- Návrhy novel
- Diskuse